

Folkekirken og Porvoo

Den 3. oktober 2010 tilslutter Den danske Folkekirke sig Porvoo Fællesskabet.

Porvoo Fællesskabet består af lutherske og anglikanske kirker i Norden, Baltikum samt Storbritannien og Irland.

Tilslutningen til **Porvoo** Fællesskabet bliver markeret ved højmesseri i Københavns Domkirke den 3. oktober 2010, hvorefter **Porvoo** Erklæringen vil blive underskrevet.

Porvoo Erklæringen udgør grundlaget for samarbejdet i **Porvoo** Fællesskabet.

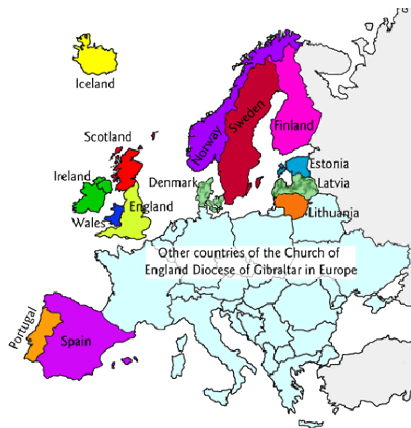
Med underskrivelsen af **Porvoo** Erklæringen bliver folkekirken en del af et større fællesskab af kirker, som samarbejder om praktisk kirkelige spørgsmål som fx diakoni, religionsmøde og venskabsmenigheder.



Gavlen på **Porvoo** Domkirke i Finland, hvorfra **Porvoo** Erklæringen har fået sit navn. Gavlens ornamentik er ligeledes logo for **Porvoo** Fællesskabet.

Porvoo – hvem, hvad, hvor?

Porvoo Fællesskabet består af de lutherske kirker i Norden og Baltikum (undtagen Letland) og de anglikanske kirker i England, Skotland, Wales og Irland. Derudover deltager de episkopale kirker i Spanien og Portugal også i samarbejdet som associerede medlemmer.



Porvoo Fællesskabet er ikke en organisation og har ikke noget sekretariat, og kirkerne betaler ikke noget kontingent til Porvoo. Porvoo Fællesskabet fungerer alene ved, at kirkerne har lovet hinanden at ville være kirker sammen og tage del i hinandens liv og samarbejde om relevante emner.

Kirkerne i Porvoo Fællesskabet forbliver selvstændige kirker, men de har lovet hinanden at ville dele informationer, erfaringer og inspiration, som kan være til gavn for de andre kirker.

I praksis foregår arbejdet i Porvoo regi ved, at en kirke kan invitere de andre kirker til en konsultation om et emne, som er relevant for alle. Det kan fx dreje sig om diakoni, religionsmøde eller samarbejde med migrantmenigheder. På den måde spredes nyttig information mellem kirkerne, uden at det kræver et sekretariat fra Porvoos side til at udføre arbejde.

Ved siden af ad hoc konsultationerne afholdes hvert fjerde år "kirkeleder-møde", hvor både læge og gejstlige repræsentanter for kirkerne mødes og drøfter, hvilke emner det er vigtigt at kirkerne samarbejder om de næste fire år. Hvert andet år mødes de ledende biskopper fra alle kirkerne til et såkaldt "Primates' Meeting", hvis formål først og fremmest er, at de ledende biskopper har et netværk, hvor de kan mødes med deres kolleger. Fra folkekirken er det Københavns biskop, som inviteres med til "Primates' Meeting".

Porvoo-kirkerne har nedsat en "kontaktgruppe" til at koordinere arbejdet i Porvoo regi. Kontaktgruppen består af et medlem fra hver kirke samt en luthersk og en anglikansk formand. Kontaktgruppen kan ikke tage beslutninger på Porvoos vegne, men den kan koordinere arbejdet, så flere kirker fx ikke inviterer til en konsultation om det samme emne på det samme tidspunkt.

Et af hovedelementerne i Porvoo Erklæringen er den gensidige anerkendelse af hinandens embeder. Det betyder i praksis, at kirkerne anerkender enhver ordination, som er foretaget i en af Porvoo-kirkerne. Hvis en præst skal søge embede i en anden kirke end sin egen, skal vedkommende stadig opfylde de almindelige ansættelseskrav, men ordinationen er altså godkendt på forhånd.

Porvoo Erklæringen bliver til

Forholdet mellem lutherske og anglikanske kirker i Nordeuropa har gradvist udviklet sig gennem flere årtier. Der har således eksisteret nadverbordsfællesskab mellem Den danske Folkekirke og den anglikanske kirke i England siden 1956 hvilket betyder, at medlemmer af de to kirker er velkomne til at deltage i nadveren i hinandens kirker.

I 1980'erne startede drøftelser mellem de lutherske og anglikanske kirker i Nordeuropa for at undersøge mulighederne for at udvide det eksisterende nadverbordsfællesskab til at omfatte en generel anerkendelse af hinandens kirker som sande kirker og hinandens embeder som sande embeder.

Den største forhindring i disse drøftelser var diskussionen om den såkaldte "apostolske succession". Traditionelt har de anglikanske kirker sat lighedstegn mellem den apostolske succession og den historiske bisperække, således at det kun var kirker, som havde en ubrudt bisperække, der kunne føres tilbage til oldkirken, som kunne anerkendes som sande kirker.

Det nye i drøftelserne mellem de lutherske og anglikanske kirker i Nordeuropa var imidlertid, at den "apostolske succession" af alle parterne blev forstået i en meget bredere betydning nemlig som en kontinuitet i hele kirkens liv og virke. Det betød, at de anglikanske kirker for første gang kunne anerkende ordinationer foretaget i kirker uden en ubrudt bisperække (som fx Den danske Folkekirke). Den historiske bisperække ses ikke længere som en forudsætning for at være sand kirke, men bispevielsen er derimod et synligt tegn på kirkens enhed.



Fra underskrivelsen af Porvoo i Nidaros Domkirke i 1996.

Kirkerne blev ikke enige om alle teologiske spørgsmål, men de blev enige så vidt, at de kunne anerkende hinanden og hinandens embeder som sande kirker og sande embeder. Drøftelserne blev afsluttet i den finske by Porvoo i 1992, hvor færdiggørelsen af Porvoo Erklæringen blev markeret ved en gudstjeneste i Porvoo Domkirke, som siden har lagt navn til samarbejdet. Porvoo Erklæringen blev underskrevet i 1996.

Det teologiske grundlag i den opnåede enighed blev formuleret i "Fællesudtalelsen fra Porvoo". Selve "Porvoo Erklæringen", som de deltagende kirker skriver under på, udgør sidste afsnit af Fællesudtalelsen.

Folkekirken og Porvoo Erklæringen

Folkekirken biskopper udsendte i 1994 Fællesudtalelsen fra Porvoo til høring i alle folkekirken menighedsråd. Efter endt høring i menighedsrådene konkluderede biskopperne på et møde i august 1995, at der ikke var den tilstrækkelige opbakning til, at folkekirken kunne tilslutte sig Porvoo Erklæringen.

Begrundelsen for ikke at tilslutte sig Porvoo i 1995 var bl.a., at Den engelske Kirke på daværende tidspunkt ikke anerkendte kvindelige biskopper og dermed heller ikke præster ordineret af en kvindelig biskop. Der var endvidere en bekymring over den store betydning, som bispeembedet har i Fællesudtalelsen fra Porvoo. Det satte spørgsmålstegn ved, om de andre kirker rent faktisk anerkendte Den danske Folkekirke med dens eksisterende kirkeordning, som fx indebærer lejlighedsvis ordinationer foretaget af en domprovst i biskoppens fravær.

På trods af folkekirken nej til Porvoo i 1995, har folkekirken deltaget som observatør fra starten til i dag. Det har i praksis betydet, at folkekirken har været repræsenteret ved de fleste møder i Porvoo regi gennem alle årene.

Meget har imidlertid ændret sig siden 1995: De anglikanske kirker anerkender fx i dag ordinationer foretaget af kvindelige biskopper eller en domprovst som biskoppens stedfortræder. Disse forhold betød, at Folkekirken mellemkirkelige Råd 2009 besluttede at tiltræde Porvoo Erklæringen, efter at biskopperne forinden var blevet hørt om det teologiske indhold heri.



Fra forhandlinger mellem folkekirken og anglikanere om Porvoo, Kastrup, 2009.

Folkekirken mellemkirkelige Råd har sit mandat til at træffe denne type afgørelser fra Kirkeministeriets bekendtgørelse om Folkekirken deltagelse i mellemkirkeligt

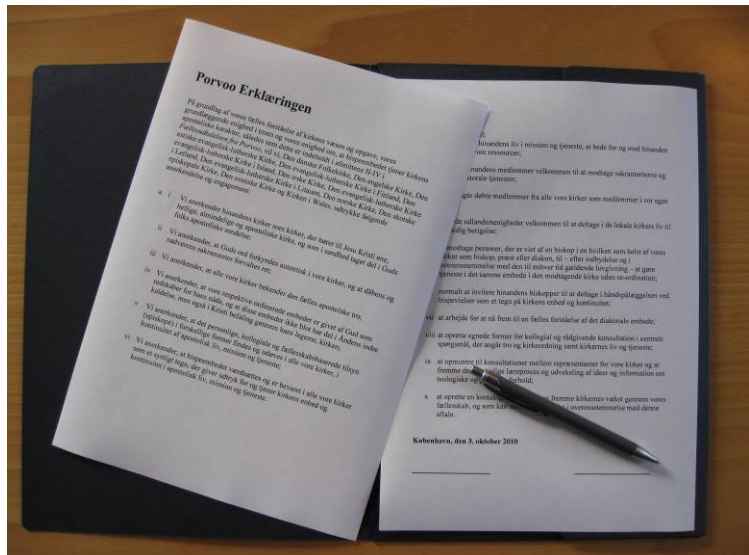
arbejde, som siger (§ 1): "Det mellemkirkelige Råd har til opgave at varetage folkekirken mellemkirkelige opgaver på landsplan og herunder tage stilling til folkekirken medlemskab af nationale og internationale kirkelige organisationer."

Porvoo Erklæringen underskrives

Porvoo Erklæringen underskrives søndag den 3. oktober 2010 i Københavns Domkirke umiddelbart efter højmessens kl. 10:00, hvor der vil være gæster til stede fra de øvrige Porvoo-kirker.

Underskrifterne under Porvoo Erklæringen vil blive sat af formanden for Folkekirkeens mellemkirkelige Råd samt en af folkekirkeens biskopper.

Det er kun folkekirken, som skal skrive under. Det skyldes, at folkekirken er nævnt i Porvoo Erklæringen helt fra starten og dermed i den erklæring, som de andre kirker allerede har skrevet under på i 1996.



Muligheder for folkekirken

Folkekirkeens tilslutning til Porvoo Fællesskabet åbner op for forskellige muligheder for folkekirken.

- Folkekirkeens medlemmer vil få adgang til kirkelig betjening i de andre Porvoo-kirker.
- Repræsentanter fra folkekirken vil blive inviteret til at deltage i konsultationer og høringer om kirkelige spørgsmål.
- Folkekirkeens ordinationer anerkendes af de andre kirker. Det gør det lettere at få embede i en af de andre kirker for en kortere eller længere periode.
- De deltagende kirker inviteres til at deltage ved bispevielserne i hinandens kirker. Der er dog fra Porvoos side intet krav om, at andre biskopper end folkekirkeens egne skal deltage ved håndspåleggelsen ved en bispevielse i folkekirken.

Porvoo Erklæringen

Porvoo Erklæringen består af to dele: 1. del udtrykker den gensidige anerkendelse af hinandens kirker, mens 2. del beskriver de praktiske konsekvenser af denne anerkendelse.

Porvoo Erklæringen – 1. del

På grundlag af vores fælles forståelse af kirkens væsen og opgave, vores grundlæggende enighed i troen og vores enighed om, at bispeembedet tjener kirkens apostoliske karakter, således som dette er indeholdt i afsnittene II-IV i *Fællesudtalelsen fra Porvoo*, vil vi, Den danske Folkekirke, Den engelske Kirke, Den estiske evangelisk-lutherske Kirke, Den evangelisk-lutherske Kirke i Finland, Den evangelisk-lutherske Kirke i Island, Den irske Kirke, Den evangelisk-lutherske Kirke i Letland, Den evangelisk-lutherske Kirke i Litauen, Den norske Kirke, Den skotske episkopale Kirke, Den svenske Kirke og Kirken i Wales, udtrykke følgende anerkendelse og engagement:

- a. i. Vi anerkender hinandens kirker som kirker, der hører til Jesu Kristi ene, hellige, almindelige og apostoliske kirke, og som i sandhed tager del i Guds folks apostoliske sendelse;
- ii. Vi anerkender, at Guds ord forkyndes autentisk i vore kirker, og at dåbens og nadverens sakramenter forvaltes ret;
- iii. Vi anerkender, at alle vore kirker bekender den fælles apostolske tro;
- iv. Vi anerkender, at vore respektive ordinerede embeder er givet af Gud som redskaber for hans nåde, og at disse embeder ikke blot har del i Åndens indre kaldelse, men også i Kristi befaling gennem hans legeme, kirken;
- v. Vi anerkender, at det personlige, kollegiale og fællesskabsbaserede tilsyn (episkopé) i forskellige former findes og udøves i alle vore kirker, i kontinuitet af apostolisk liv, mission og tjeneste;
- vi. Vi anerkender, at bispeembedet værdsættes og er bevaret i alle vore kirker som et synligt tegn, der giver udtryk for og tjener kirkens enhed og kontinuitet i apostolisk liv, mission og tjeneste.

Porvoo Erklæringen – 2. del

- b. Vi forpligter os til:
 - i. at tage del i hinandens liv i mission og tjeneste, at bede for og med hinanden og at dele vore ressourcer;
 - ii. at byde hinandens medlemmer velkommen til at modtage sakramenterne og andre pastorale tjenester;
 - iii. at betragte døbte medlemmer fra alle vore kirker som medlemmer i vor egen kirke;
 - iv. at byde udlandsmenigheder velkommen til at deltage i de lokale kirkers liv til gensidig berigelse;
 - v. at modtage personer, der er viet af en biskop i en hvilken som helst af vores kirker som biskop, præst eller diakon, til – efter indbydelse og i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning – at gøre tjeneste i det samme embede i den modtagende kirke uden reordination;
 - vi. normalt at invitere hinandens biskopper til at deltage i håndspålæggelsen ved bispevielser som et tegn på kirkens enhed og kontinuitet;
 - vii. at arbejde for at nå frem til en fælles forståelse af det diakonale embede;
 - viii. at oprette egnede former for kollegial og rådgivende konsultation i centrale spørgsmål, der angår tro og kirkeordning samt kirkernes liv og tjeneste;
 - ix. at opmuntre til konsultationer mellem repræsentanter for vore kirker og at fremme den gensidige læreproces og udveksling af ideer og information om teologiske og pastorale forhold;
 - x. at oprette en kontaktgruppe, som kan fremme kirkernes vækst gennem vores fællesskab, og som kan samordne arbejdet i overensstemmelse med denne aftale.

Hvis du vil vide mere...

Nyttige links:

Porvoo Fællesskabet: www.porvoochurches.org

Folkekirkens mellemkirkelige Råd: www.interchurch.dk

Udgivet af



Folkekirkens mellemkirkelige Råd
Peter Bangs Vej 1 D
2000 Frederiksberg
Tlf. 33 11 44 88
e-mail: interchurch@interchurch.dk

Folkekirkens mellemkirkelige Råd er en del af folkekirken og sammensat af en valgt repræsentant fra hvert af folkekirkens 10 stifter samt Grønland. I tillæg er 2 af landets biskopper udpeget til at sidde i Rådet.

Folkekirkens mellemkirkelige Råd har til opgave at koordinere folkekirkens samarbejde med andre kirker i ind- og udland. En stor del af opgaven ligger i at servicere folkekirkemedlemmer og folkekirkelige organisationer med information og materiale om folkekirkens mellemkirkelige engagement, og inspirere til mellemkirkeligt samarbejde gennem projekter, konferencer og udgivelser.